

Bruxelles, 19. prosinca 2019.
(OR. en)

15272/19

ENV 1041
AGRI 629
DEVGEN 253
PI 159
FORETS 70
ONU 147
PECHE 565
RECH 531

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Predmet: Priprema globalnog okvira za biološku raznolikost nakon 2020. –
Konvencija o biološkoj raznolikosti
– zaključci Vijeća

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća pod naslovom „Priprema globalnog okvira za biološku raznolikost nakon 2020. – Konvencija o biološkoj raznolikosti”, kako ih je usvojilo Vijeće na svojem 3741. sastanku održanom 19. prosinca 2019.

Priprema globalnog okvira za biološku raznolikost nakon 2020.

Konvencija o biološkoj raznolikosti

– Zaključci Vijeća –

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

PODSJEĆAJUĆI NA:

Odluku 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta”;

zaključke četrnaestog sastanka Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti, uključujući obvezu koju su stranke preuzele na sastanku na visokoj razini;

zaključke globalnog izvješća Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava (IPBES) o procjeni bioraznolikosti i usluga ekosustava za 2019., u kojima se upozorava da se stanje prirode na globalnoj razini pogoršava dosad nezabilježenim tempom u ljudskoj povijesti i da se brzina izumiranja vrsta povećava, uz štetne učinke na dobra i usluge koje pruža priroda i za ljude širom svijeta;

novi strateški program za razdoblje 2019. 2024., koji je usvojilo Europsko vijeće, u kojem se ustraje na hitnoj potrebi za izgradnjom klimatski neutralne, zelene i socijalno pravedne Europe u kojoj se uzimaju u obzir nacionalne okolnosti i koja se obvezuje da će predvoditi u naporima za borbu protiv gubitka biološke raznolikosti i očuvanje okolišnih sustava, uključujući oceane;

zaključke Vijeća pod naslovima:

- „Klimatska diplomacija”¹;
- „Napredak u provedbi strategije EU-a za šume i novom strateškom okviru za šume”²;
- „Više kružnosti – prijelaz na održivo društvo”³, u kojima se naglašava da je kružno gospodarstvo djelotvorno sredstvo za uklanjanje pokretača i temeljnih uzroka gubitka bioraznolikosti;
- „Osmi program djelovanja za okoliš – preokrenimo trendove zajedno”⁴;
- „Pripreme za sastanke Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) (Santiago de Chile, Čile, od 2. do 13. prosinca 2019.)”⁵;
- „Održivo biogospodarstvo za Europu: Jačanje veze gospodarstva, društva i okoliša”⁶;
- „Pojačanje djelovanja EU-a za zaštitu i obnovu svjetskih šuma”⁷;
- „Oceani i mora”⁸;

PONOVNO POTVRĐUJUĆI da su EU i njegove države članice snažno predani potpunoj i pravodobnoj provedbi Konvencije o biološkoj raznolikosti i njezinih protokola⁹;

PRIMAJUĆI NA ZNANJE komunikaciju Komisije o europskom zelenom planu, uključujući namjeru da se donese Strategija za biološku raznolikost za 2030., čiji su ciljevi da EU postane klimatski neutralan, zaštita i poboljšanje biološke raznolikosti, poboljšanje zdravlja građana te osiguravanje održivosti i kružnosti našeg gospodarstva;

¹ 6153/19.

² 8609/19.

³ 12791/19.

⁴ 12795/19.

⁵ 12796/19, u vezi sa sastancima UNFCCC-a, koji su zbog događaja nakon usvajanja zaključaka premješteni u Madrid u Španjolskoj.

⁶ 14594/19.

⁷ 15151/19.

⁸ 14249/19.

⁹ Protokol iz Nagoye o pristupu genetskim resursima te poštenoj i pravičnoj podjeli dobiti koja proizlazi iz njihova korištenja; Kartagenski protokol o biološkoj sigurnosti i Dopunski protokol iz Nagoye i Kuala Lumpura o odgovornosti i naknadi štete uz Kartagenski protokol o biološkoj sigurnosti.

HITNOST POJAČANOG GLOBALNOG DJELOVANJA

1. IZRAŽAVA DUBOKU ZABRINUTOST zbog globalnog gubitka biološke raznolikosti, koji se odvija tempom dosad nezabilježenim u ljudskoj povijesti te predstavlja izravnu i egzistencijalnu prijetnju životu i dobrobiti ljudi; NAGLAŠAVA potrebu za hitnim globalnim djelovanjem kako bi se zaustavio gubitak biološke raznolikosti i znatno ojačala provedba Konvencije o biološkoj raznolikosti na svim razinama, s obzirom na to da su u svijetu već prisutni pogubni učinci poput degradacije zemljišta, oceana, slatke vode i šuma te krčenja šuma i dezertifikacije, zbog višestrukih i često međuovisnih pokretača uzrokovanih ljudskim djelovanjem, a osobito zbog promjena u uporabi zemljišta i mora, iskorištavanja prirodnih resursa, klimatskih promjena, onečišćenja i invazivnih stranih vrsta;
2. DUBOKO JE ZABRINUTO zbog ishoda izvješća o procjeni degradacije i obnove zemljišta te globalnog izvješća o procjeni biološke raznolikosti i usluga ekosustava koje je objavila Međuvladina znanstveno-politička platforma o bioraznolikosti i uslugama ekosustava (IPBES), kao i izvješća Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) iz 2018. i 2019., uzimajući u obzir njihov visok stupanj slaganja da postoji potreba za hitnim, korjenitim promjenama; u tom pogledu S OZBILJNOM ZABRINUTOŠĆU PRIMJEĆUJE uznemirujuće stanje prirode s otprilike milijun vrsta kojima prijeti izumiranje, dalekosežne posljedice degradacije ekosustava, osobito krčenja šuma te degradacije šuma i močvara, i ozbiljne posljedice neublaženih klimatskih promjena koje dovode, među ostalim, do zakiseljavanja oceana, što negativno utječe na morske i obalne ekosustave i zajednice te na oceansko gospodarstvo;
3. IZRAŽAVA SNAŽNO ŽALJENJE zbog toga što unatoč pojačanim naporima svijet, uključujući EU i njegove države članice, nije na putu prema postizanju većine ciljeva za biološku raznolikost iz Aichija i što naša sadašnja ambicija i djelovanja nisu dostatni za postizanje ciljeva vizije za biološku raznolikost za 2050.;

4. PONOVRNO POTVRĐUJE da će EU i njegove države članice predvoditi i pojačati napore protiv gubitka biološke raznolikosti te će snažno doprinijeti donošenju ambicioznog i realističnog globalnog okvira za biološku raznolikost nakon 2020. s ciljevima i pokazateljima mjerljivima u najvećoj mogućoj mjeri; NAGLAŠAVA hitnu potrebu za korjenitim promjenama kako bi se ostvarila vizija za 2050., očuvalo i poboljšalo stanje biološke raznolikosti i usluga ekosustava na svim razinama, ojačalo otpornost ekosustava, povezivost i ekološku obnovu te kako bi se izbjegla degradacija ekosustava;
5. u kontekstu globalnog okvira za biološku raznolikost nakon 2020., OSTAJE U POTPUNOSTI PREDANO jačanju sinergija i uzajamne potpore među multilateralnim sporazumima o okolišu koji se odnose na biološku raznolikost te relevantnim okvirima i organizacijama poput konvencija iz Rija (UNFCCC, UNCBD i UNCCD), Programa UN-a za okoliš (UNEP), Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO), Svjetske trgovinske organizacije (WTO), Foruma UN-a o šumama, Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), Okvira iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa, *Okvira za upravljanje kemikalijama*, Novog plana UN-a za gradove, Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS) te Programa do 2030. i njegovih ciljeva održivog razvoja;
6. POTIČE EU i njegove države članice da razmotre mogućnost da se pridruže relevantnim globalnim inicijativama usmjerenima na jačanje političke svijesti i ambicije za zaštitu biološke raznolikosti, kao što su koalicije visokih ambicija, da hitno provedu postojeće i da preuzmu dodatne obveze i time znatno pojačaju djelovanja za zaustavljanje gubitka biološke raznolikosti i poništavanje učinaka degradacije ekosustava, doprinoseći također Desetljeću obnove ekosustava UN-a;

7. NAGLAŠAVA da naponi usmjereni na ispunjavanje Programa do 2030. i njegovih ciljeva održivog razvoja te na zaustavljanje gubitka biološke raznolikosti snažno ovise jedni o drugima i uzajamno se jačaju; SA ZABRINUTOŠĆU ISTIČE da su u Izvješću o globalnom održivom razvoju za 2019. ciljevi održivog razvoja koji se odnose na biološku raznolikost, odnosno ciljevi 14. („život pod vodom”) i 15. („život na kopnu”), među ciljevima koji pokazuju negativan dugoročni trend; ISTIČE da će troškovi daljnjeg nedjelovanja u pogledu zaustavljanja gubitka biološke raznolikosti znatno porasti u odnosu na funkcioniranje ekosustava, okoliša, močvara, mora i oceana, dobrobit ljudi i sigurnost opskrbe vodom i hranom, što će ozbiljno ugroziti postizanje mnogih ciljeva održivog razvoja;
8. PONOVRNO POTVRĐUJE važnost predostrožnog pristupa, koji je uključen u Deklaraciju iz Rija o okolišu i razvoju, za Konvenciju o biološkoj raznolikosti i njezine protokole; POZDRAVLJA rad u okviru Kartagenskog protokola, posebno u pogledu procjene mogućih rizika povezanih s biotehnologijama; nadalje, POZDRAVLJA rad u okviru Protokola iz Nagoye i POZIVA sve stranke Protokola da pojačaju napore kako bi Protokol iz Nagoye postao u potpunosti operativan;
9. ISTIČE da se biološkom raznolikošću te zdravim ekosustavima i njihovim uslugama podupire puno ostvarivanje ljudskih prava;
10. NAGLAŠAVA hitnu potrebu za djelotvornom borbom protiv kaznenih djela protiv okoliša i divlje flore i faune;

JACANJE DJELOVANJA I AMBICIJA EU-A I NJEGOVIH DRŽAVA ČLANICA

11. POTIČE EU i njegove države članice da istodobno rade na uklanjanju izravnih i neizravnih pokretača gubitka biološke raznolikosti uspostavljanjem ambicioznih, realističnih i, koliko god je to moguće, mjerljivih ciljeva i provedbenih mjera;

12. POZIVA Europsku komisiju da bez odlaganja razvije ambicioznu, realističnu i dosljednu strategiju EU-a za biološku raznolikost do 2030. kao središnji element europskog zelenog plana, kojom se uklanjaju izravni i neizravni pokretači gubitka biološke raznolikosti i degradacije ekosustava, uključujući ciljeve za očuvanje staništa i vrsta, te se primjenjuju načelo opreznosti i pristup ekosustava; također POZIVA Europsku komisiju da razmotri druge relevantne regulatorne i neregulatorne mjere za biološku raznolikost, zdrave ekosustave i njihove usluge, uzimajući u obzir nalaze iznesene u budućoj strategiji EU-a za biološku raznolikost za 2030.;
13. POTIČE EU i njegove države članice da u potpunosti uključe biološku raznolikost u sve relevantne europske i nacionalne sektorske, međusektorske i globalne politike, osobito one za klimu, trgovinu, industriju, turizam, poljoprivredu, hranu, šumarstvo, ribarstvo, akvakulturu, pomorstvo, energetiku, rudarstvo, promet, infrastrukturu, zdravstvo, razvojnu suradnju, istraživanje i inovacije, gospodarstvo i financije, primjerice razvojem sektorskih akcijskih planova za biološku raznolikost u tim sektorima; u tom kontekstu ISTIČE potrebu za osiguravanjem odgovarajućeg i dosljednog financiranja za biološku raznolikost;
14. POZIVA na to da se biološka raznolikost potpuno, djelotvorno i dosljedno integrira, osobito u oblikovanje i provedbu novog višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. te u buduće politike, poput Osmog programa djelovanja za okoliš, Pakta o klimi, akcijskog plana za kružno gospodarstvo, strategije za nulto onečišćenje i strategije „od polja do stola”, nove zajedničke poljoprivredne politike i zajedničke ribarstvene politike;
15. NAGLAŠAVA da je važno da EU i njegove države članice razviju, prilagode ili usvoje nacionalne strategije i akcijske planove za biološku raznolikost s jasnim vremenskim okvirima kako bi se doprinijelo provedbi i postizanju globalnog okvira za biološku raznolikost nakon 2020.; ISTIČE potrebu za hitnim dodatnim obvezama za zaustavljanje gubitka biološke raznolikosti, zaštitu i obnovu kopnenih, slatkovodnih, močvarnih i morskih ekosustava unutar i izvan zaštićenih područja te za potpunu provedbu zakonodavstva EU-a o prirodi; PREPOZNAJE potrebu za promicanjem zelene i plave infrastrukture, rješenja utemeljenih na prirodi kojima se potiče biološka raznolikost te održive uporabe tla, šuma, oceana i drugih prirodnih resursa;

16. ISTIČE međuovisnost okolišnih, društvenih, kulturnih i gospodarskih izazova; NAGLAŠAVA da rješenja utemeljena na prirodi imaju važnu ulogu u rješavanju globalnih izazova kao što su gubitak biološke raznolikosti i degradacija ekosustava, siromaštvo, glad, zdravlje, oskudica vode i suša, rodna neravnopravnost, smanjenje rizika od katastrofa i klimatske promjene;
17. ISTIČE potrebu za pronalaskom rješenja utemeljenih na prirodi radi potpore zaštite biološke raznolikosti, obnove i održive uporabe te ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe na njih, kako je predstavljeno u nedavnim posebnim izvješćima IPCC-a, u daljnjem razvoju klimatskih politika EU-a u skladu s ciljem Pariškog sporazuma da se ulože napor za ograničenje porasta temperature na 1,5 °C iznad predindustrijskih razina;
18. ISTIČE da je u cijeli lanac vrijednosti i nacionalno računovodstvo potrebno uključiti troškove i koristi biološke raznolikosti kako bi se ostvario prijelaz na neto pozitivan učinak poslovanja na biološku raznolikost i mobilizirao privatni sektor radi ostvarivanja rezultata u području biološke raznolikosti; NAGLAŠAVA potrebu za osiguravanjem održivosti potrošnje, trgovine i proizvodnje te znatnim smanjenjem ekološkog otiska EU-a na svim razinama; u tom pogledu ISTIČE ulogu kružnog gospodarstva i POZIVA EU i njegove države članice da pruže potporu brzom, uključivom i pravednom prijelazu na zeleno gospodarstvo;
19. ISTIČE važnost povećanja učinkovitosti, troškovne učinkovitosti, uključivanja i sinergija dostupnih resursa te mobiliziranja novih i dodatnih resursa iz svih izvora (financijskih, ljudskih, tehničkih i institucionalnih) u pogledu biološke raznolikosti; NAGLAŠAVA da je potrebno ispitivanje svih relevantnih financijskih tokova iz aspekta bioraznolikosti kako bi se izbjegli negativni učinci na bioraznolikost i, ako je to moguće, stvorile dodatne koristi za nju;
20. PRIZNAJE važnost uspješne nadopune Globalnog fonda za okoliš (GEF7) i NAGLAŠAVA potrebu za trajnom potporom GEF-u u provedbi globalnog okvira za biološku raznolikost nakon 2020.;

21. NAGLAŠAVA svoju predanost uspostavi ambicioznog, međunarodnog i pravno obvezujućeg instrumenta u okviru Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora za očuvanje i održivo iskorištavanje morske biološke raznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije do 2020.; PONOVRNO POTVRĐUJE da je potrebna djelotvorna i potpuna provedba relevantnih postojećih obveza i postupaka koji se odnose na morsku i obalnu biološku raznolikost;

22. OBVEZUJE SE DA ĆE:

- svojim primjerom predvoditi i snažno doprinijeti donošenju ambicioznog i realističnog globalnog okvira za biološku raznolikost nakon 2020. s ciljevima i pokazateljima mjerljivima u najvećoj mogućoj mjeri, uključujući misiju, kako bi se do 2030. zaustavio gubitak biološke raznolikosti i kako bi se ona obnovila;
- uključiti bioraznolikost u sve relevantne politike EU-a, primjerice u novu zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP);
- raditi na osiguravanju jasne veze između vizije za 2050., misije do 2030., jednog ili malog broja mogućih glavnih ciljeva, ključnih etapa i ciljeva;
- poboljšati provedbu, integraciju i uključivanje djelovanja za biološku raznolikost u relevantne planove i politike te također naglasiti ključnu ulogu nacionalnih strategija i akcijskih planova za biološku raznolikost u tom kontekstu;
- jačati redovito preispitivanje provedbe i odgovornosti politika o prirodi i biološkoj raznolikosti, mjera i obveza, s ciljem redovitog poboljšavanja njihove djelotvornosti i povećanja njihove ambicije, kada je to potrebno;
- jačati i uspostaviti mjere i doprinijeti donošenju konkretnih mjerljivih ciljeva za djelotvorno uklanjanje izravnih i neizravnih pokretača gubitka biološke raznolikosti, kako je utvrđeno u Globalnom izvješću o procjeni bioraznolikosti i usluga ekosustava Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava;
- surađivati sa svim strankama, dionicima, autohtonim narodima i lokalnim zajednicama, ženama, mladima, znanosti i poduzećima kako bi se postigao uspješan ishod na 15. konferenciji stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti i nakon toga, kojim se odgovara na izazove istaknute u Globalnom izvješću iz 2019. o procjeni bioraznolikosti i usluga ekosustava Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava;

- promicati dobro upravljanje za integraciju biološke raznolikosti u sve relevantne sektore, uključujući poticanjem sudjelovanja javnosti u procesima donošenja odluka i poboljšanjem djelotvornosti pristupa pravosuđu;
- poduzeti konkretne mjere za zaustavljanje smanjenja broja oprašivača;
- povećati pokrivenost diljem EU-a, prema potrebi, zaštićenih područja i drugih djelotvornih mjera očuvanja i jačati i poboljšati djelotvornost upravljanja njima te promicati mjere za povezivost ekosustava i ekološku obnovu;
- očuvati biološku raznolikost, održivo upotrebljavati njezine sastavne dijelove te pravedno i jednako dijeliti koristi koje nastaju uporabom genetskih resursa, među ostalim putem odgovarajućeg pristupa genetskim resursima, u skladu s Konvencijom o biološkoj raznolikosti i njezinim protokolima i Međunarodnim ugovorom FAO-a o biljnim genetskim resursima za hranu i poljoprivredu (ITPGRFA);
- intenzivirati istraživanje i inovacije u području biološke raznolikosti, poštujući predostrožni pristup, i promicati znanstvenu, tehnološku i gospodarsku suradnju, među ostalim u obnovi i upravljanju ekosustavima, i nastaviti promicati mjere protiv invazivnih stranih vrsta u Europi i svijetu;
- poboljšati sustave i tehnologije za praćenje, uključujući uporabu novih izvora podataka radi poboljšanja kvalitete, pravodobnosti i usporedivosti sveobuhvatnih podataka o biološkoj raznolikosti;
- jačati primjenu i provedbu rješenja utemeljenih na prirodi radi potpore očuvanja biološke raznolikosti, obnove i održive uporabe, kako bi se riješili globalni izazovi, među ostalim gubitak biološke raznolikosti, klimatske promjene, onečišćenje, invazivne strane vrste, degradacija zemljišta, smanjenje rizika od katastrofa, sigurnost opskrbe vodom i hranom, ljudsko zdravlje i iskorjenjivanje siromaštva;
- poboljšati i ubrzati prijelaz na sigurno, kružno i klimatski neutralno gospodarstvo s učinkovitim iskorištavanjem resursa, kojim se štite i obnavljaju biološka raznolikost i usluge ekosustava;
- jačati i znatno povećati napore za uključivanje biološke raznolikosti u sve sektore, među ostalim putem mogućih specifičnih i mjerljivih sektorskih ciljeva, te jačati rad na uklanjanju subvencija štetnih za biološku raznolikost;

- uključiti vrijednost biološke raznolikosti i izbjegavati negativne učinke na biološku raznolikost duž cijelog lanca vrijednosti, među ostalim u proizvodnji, trgovini i potrošnji;
- poboljšati učinkovitu i djelotvornu uporabu i mobilizaciju resursa (financijskih, ljudskih, tehničkih i institucionalnih) iz svih izvora za biološku raznolikost te uskladiti domaće i međunarodne financijske tokove, među ostalim i u javnoj nabavi, s globalnim okvirom za biološku raznolikost nakon 2020.;
- osigurati da su vanjske politike EU-a, uključujući trgovinu, u skladu s njegovim obvezama u pogledu biološke raznolikosti;
- poduzeti potrebne mjere za djelotvornu borbu protiv kaznenih djela protiv divlje flore i faune; uključujući borbu protiv nezakonitog ubijanja ugroženih vrsta i trgovine njima;
- surađivati s privatnim sektorom kako bi se mobilizirala i povećala privatna ulaganja za biološku raznolikost u skladu s ciljevima Konvencije o biološkoj raznolikosti, poticati poduzeća da procijene i smanje svoje negativne učinke na biološku raznolikost, uključujući biološku raznolikost u svoje aktivnosti i preuzmu obveze iz „Aksijskog plana za prirodu i ljude – od Sharm El-Sheikha do Kunminga”;
- preuzeti pojedinačne i/ili zajedničke dobrovoljne obveze EU-a na 75. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda u rujnu 2020. ili na 15. konferenciji stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti kako bi se doprinijelo učinkovitim i uspješnim globalnim okviru za biološku raznolikost nakon 2020. uklanjanjem pokretača gubitka biološke raznolikosti, kako je utvrđeno u Globalnom izvješću o procjeni bioraznolikosti i usluga ekosustava Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava iz 2019. ;
- vratiti se na to pitanje kako bi se usvojio mandat za pregovore o donošenju globalnog okvira za biološku raznolikost nakon 2020. na 15. konferenciji stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti.
